

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

BMP - 0724 - 83/08/EW

Warszawa, dnia 1.02. 2008 roku

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 1.02.08.

nr. 631 podpis.....

UMIĘTY
KANCELARIA
Biuro Prac Senat
wpłynęło dn. 4.02.08
nr. 846 podpis.....

Pan
Bogdan BORUSEWICZ

Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Nawiązując do pisma z dnia 31 grudnia 2007 roku (sygn. BPS/DSK-043-26/07) przekazującego oświadczenie Senatora RP Pana Piotra Zientarskiego złożone podczas 3. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 grudnia 2007 roku w sprawie *podjęcia działań zmierzających do zapewnienia strażnikom gminnym możliwości przechodzenia na emeryturę na zasadach funkcjonujących w służbach o tożsamym zakresie działania*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Na wstępie pragnę zauważyć, że strażnicy gminni (miejscy) są pracownikami w rozumieniu prawa pracy. Straż gminna (miejska) zaś jest samorządową umundurowaną formacją o charakterze fakultatywnym (jednostka samorządu terytorialnego nie ma obowiązku jej utworzenia), powołaną w ściśle określonym celu, jakim jest ochrona porządku publicznego na terenie jednostki samorządu terytorialnego, która ją utworzyła. Ponadto ustawodawca wskazuje w art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku *o strażach gminnych* (Dz. U. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.), że koszty funkcjonowania straży pokrywane są z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, która utworzyła daną formację. Natomiast w przypadku funkcjonariuszy Policji, ich świadczenia wypłacane są z budżetu państwa, a ponadto łączy ich z państwem stosunek służby.

Analizując przedmiotową kwestię należy zwrócić uwagę na istniejące różnice pomiędzy pracą strażników gminnych (miejskich) a służbą funkcjonariuszy Policji. W przeciwieństwie do straży gminnej (miejskiej) realizującej zadania na terenie gminy, która utworzyła daną formację i spełniającej rolę służebną wobec społeczności lokalnej, ustawodawca nie ograniczył zakresu działania funkcjonariuszy Policji do ściśle określonego terytorium wskazując, że jest to umundurowana formacja służąca społeczeństwu.

Strażnicy gminni (miejscy) mają również znacznie ograniczony – w stosunku do funkcjonariuszy Policji – zakres kompetencji. Warto chociażby wskazać na zadania Policji w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń oraz wykonywania czynności: operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych i administracyjno-porządkowych. Zadania straży sprowadzają się przede wszystkim do czynności o charakterze administracyjno-porządkowym i mieszczą się w sferze porządku publicznego. W przypadku zaś Policji – również w sferze bezpieczeństwa publicznego. Dodać należy, że istotnym składnikiem służby policjantów jest pełna dyspozycyjność oraz wykonywanie służby w nielimitowanym czasie pracy i trudnych warunkach, związanych

niejednokrotnie z narażeniem życia. Ponadto różnice dotyczące formacji występują w zakresie kryteriów doboru oraz szkolenia, którego zakres przedmiotowy jest znacznie ograniczony w przypadku straży.

Na uwagę zasługuje również wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 października 2004 roku (K 1/04, OTK-A 2004/9/93), w którym Trybunał stwierdził, iż służby mundurowe (i umundurowane) nie tworzą bezwzględnie jednolitej kategorii zawodowej, gdyż każda z tych grup ma własną specyfikę, która może uzasadniać ich swoiste różnicowanie.

Natomiast w wyroku z dnia 23 września 1997 roku (K 25/96, OTK 1997/3-4/36) Trybunał Konstytucyjny wśród szczególnych warunków uzasadniających korzystniejszą zasadę nabywania przez funkcjonariuszy służb mundurowych uprawnień emerytalno-rentowych oraz ustalania ich rozmiaru wymienił między innymi pełną dyspozycyjność i zależność od władzy służbowej, wykonywanie zadań w nielimitowanym czasie pracy i trudnych warunkach, związanych nierzadko z bezpośrednim narażeniem życia i zdrowia (np. w czasie udziału w obronie kraju lub ochronie bezpieczeństwa obywateli), wysoką sprawność fizyczną i psychiczną wymaganą w całym okresie pełnienia służby, niewielkie możliwości wykonywania dodatkowej pracy i posiadania innych źródeł utrzymania, ograniczone prawo udziału w życiu politycznym i zrzeszania się. Z samej tylko przynależności do służby mundurowej, czy też formacji umundurowanej nie można wysnuwać wniosku, że status prawny poszczególnych profesji do niej zaliczanych powinien być kształtowany przez ustawodawcę w sposób identyczny.

Nie deprecjonując charakteru pracy strażników gminnych (miejskich), jako cechującej się ryzykiem, odpowiedzialnością, czy też sprawnością fizyczną i psychiczną należy jednak pamiętać, że jest to fakultatywna formacja samorządowa. Katalog przyznanych strażnikom gminnym (miejskim) uprawnień i obowiązków, jak również terytorium ich realizacji istotnie różnią się od uprawnień i obowiązków funkcjonariuszy Policji. Należy również stwierdzić, że przyznane przez ustawodawcę wcześniejsze przywileje emerytalno-rentowe odnoszą się przede wszystkim do służb mundurowych o ogólnokrajowym zasięgu działania.

Z uwagi na powyższe objęcie strażników gminnych (którzy są pracownikami samorządowymi) przepisami ustawy z dnia 18 lutego 1994 roku *o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin* (t.j.: Dz. U. z 2004 roku Nr 8, poz. 67 z późn. zm.) nie wydaje się możliwe.

2 września 2004 roku

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
A. Karach
z up. Adam RAPACKI
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.